

Vasi požiga, žitna polja uničuje, prebivalstva celih mest in vasi pošilja v tuje dežele; poginavci v močvirju ruskih cest, v plombiranih tovornih vozovih brez oken. Tako izgleda svoboda in civilizacija, za katero se naši nasprotniki borijo.

Anglija računa s slabim spominom sveta. V spomladi 1902 bile so burske republike angleški državi priklopljene. Potem je gledala na Egipt in napravila s Francosko zvezo glede Egipta in Marokke. Leta 1907 prišla je potem Azija na vrsto. Južni del Perzije se izroči angleškim interesom, severni del pa ruskim kozakom. Kdor uganja tako politiko, s nima pravice, očitati kaj deželi, katera je 44 let dolgo evropskega mir ščitila, medtem ko so se skoraj vse druge države vojskovala. To je hinavščina!

Kancelar popisal je nadalje zahrbtnost Anglije in je na podlagi dokumentov pobil lažnjive trditve angleških državnikov. Protestiral je proti neresničnosti in obrekovanju, s katerim se naši nasprotniki proti nam borijo. Dejal je: B! je takrat trenutek, ko bi zamogla Nemčija in Anglija z odkritosrčnim sporazumom svetovni mir zjamčiti. Mi smo bili v to pripravljeni. Anglija pa je to odklonila. Te krivde v vsej večnosti ne bode mogla odpraviti!

Natančno je govornik še pojasnil vsa prizadevanja v ohranjenju miru in letu 1914. Konec tem prizadevanjem je napravila splošna mobilizacija ruske armade.

Govornik je potem nadaljeval: Gospodje! Naše in avstro-ogrške čete so dosegle meje kongresne Poljske proti vzhodu in obema se nudi zdaj naloga, oskrbovati deželo. Geografična in politična usoda spravila je skozi desetletja Nemce in Poljake v medsebojni boj. Spomin na ta stara nasprotja pa ne zmanjša spoštovanja do strastne domovinske ljubezni in hrabrosti, skatero je poljsko ljudstvo svojo visoko kulturo in ljubezen do prostosti proti Rusom branilo in tudi skozi nesrečo te vojne obvarovalo. Ne posnemam sladkih obljub naših sovražnikov; ali upam, da pomeni današnja zasedenje poljske meje proti izhodu začetek razvoja, ki bode stara nasprotja med Nemci in Poljaki iz sveta spravil in vodil od ruskega jarma osvobodeno deželo v srečno bodočnost, v kateri bode zamogla gojiti in razvijati posebnosti svojega narodnega življenja. Od nas zaseno deželo bodedo pod največjo porabo lestnega prebivalstva pravilno oskrbovali in nepreprečljive težave, ki jih prinaša vojna seboj, skušali bodedo odpraviti, rane, ki jih je Rusija deželi bila, ozdraviti.

Ta vojna bode, čimdalje bode trajala, iz tisoč ran krvavečo Evropo zapustila. Svet, ki bode potem nastal, ne bode tako izgledal, kakor so sanjarili naši sovražniki. Oni bi radi vstvarili staro Evropo z brezmočno Nemčijo v sredini kot pozorišče splet, kot bojišče Evrope, Nemčijo z razbito industrijo, z malo trgovino na lastnih trgih, brez mornarice, Nemčijo kot vazalno državo Rusije, ki je vzhod in jugovzhod Evrope obvladala ter vse Slovane pod moskovitskim žezlom zbiral. Tako so sanjarili v Parizu, Londonu in Petersburgu začetkom te vojne. Ne, gospodje! Ta velikanska svetovna vojna, ki odpira vse špranje sveta, ne bode prinesla zopet pretekla razmere. Nove morajo nastati!

Ako naj pride Evropa kmalu do miru, zamore se to zgoditi le z močnim, nedotakljivim stališčem Nemčije.

Čez eno desetletje je stremljenje drugih sil v naprjeno, da se izolira Nemčijo in jo izključi od sodelovanja na svetu. Taka politika je morala imeti slab konec. Nemčija si mora svoj položaj tako izvidati in okrepčati, da jo druge sile ne bodejo hotele nikdar več obkoliti. V naše varstvo in v prid vseh narodov pa moramo doseči tudi osvoboditev svetovnega morja, ne da bi kakor Anglija to morje sami obvladali, marveč da bo morje vsem narodom

ednako služilo. Mi hočemo biti in ostati zaščita miru in svobode malih ter večjih narodov. To velja tudi za balkanske narode. Šele nemške in avstro-ogrške zmage na Poljskem osvobodile so balkanske države od ruskega pritiska. Anglija je bila enkrat varstvo za balkanske države. Kot zaveznica Rusije pa je le sovražnik njih neodvisnosti.

Svoj krasni govor končal je nemški kancler s sledečimi besedami:

Od svojih vlad v vojno proti nam nahajskane narode ne sovražimo. Ali pozabili smo na sentimentalnost. Vzdržali bodedo boj, dokler ne bodejo oni narodi od pravega krivca mir zahtevali, dokler ne bode proga prosta za novo, od ruskih splet, moskovitskega poželjenja in angleškega jerobstva prosto Evropo.

„Slednje steblo je sveto“.

V „Berliner Tagblattu“ objavil je Karl Finker zanimivi članek, ki je tako važen, da bi ga bilo treba shraniti i za poznejše čase miru.

Članek se glasi: „Nemška tla so vsled naše junaške armade prosta krvave borbe. Le vzhodno in zapadno mejo je zadela vojska. Ali kar so tam ruske horde požgale, porušile, pokončale, kakor tisto, kar so uničile francoske granate, vse se mora zopet zgraditi in k novemu procvitu privedi.

Predvsem je poljedelstvo v pravem času izvršilo svoje delo v teh krajih. Polja so obdelana in na vzhodu kakor tudi na zapadu, z eno besedo vsepovsod v Nemčiji, stoje močno in pokoncu žitna stebila, in kadar potegne čeznje veter, se valijo kakor valovi zlatega morja.

Ta stebila in njih klasje so velika naša nada; dati nam imajo kruh v prihodnji zimi. Kdor gre v teh dneh iz mestnega ozidja na izprehod na polje, ne gre kakor preje brez zanimanja za žitna polja, češ kakor bi bila nekaj običajnega in samo po sebi umevnega; dandanes se nihče ne posmehuje žitnim njivam sredi Berlina. In na te njive, za katere je bilo treba toliko in toliko truda, ne gledamo kakor na igračo velikih otrok, ampak stojimo ob njih in občudujemo tiste parcele, na katere še meče svojo senco dimnik najbližje fabrike velikega mesta.

Posebna pozornost gre žitnim poljem. Slednje steblo je sveto. Merodajni faktorji berlinskega okoliša niso imeli vzroka postavljati svarilnih napisov v obrambo zlatega klasja in zrnja. V tem letu ne bo pač nikogar, ki bi gazil po žitu in teptal klasovje, da bi natrgal morda sredi njive šopek rož, in nihče ne bo tako brezvesten, da bi si letos delal bližnjico skozi njive samo zato, da bi se v gosti gošči bližnjega gozda preje odpočil. Vkljub temu imamo v okolici mesta previdne posestnike, ki svoja žitišča kakor nekaj posebno dragocenega obdajajo z visoko žično ograjo in plotom. Kmalu bo prišla žetev in srpi bodo našli dobro in bogato delo. Stebla stoje visoko in polni klasi se globoko klanjajo k tlom. Našli smo stebila, ki so merila 170 do 180 cm s klasi po 70 do 80 zrn. In to niso bile nikakoršnje izjeme.

Stebila in klasi ne varajo nad, ki jih polagamo vanje . . .

V znamenju zmage zlatega žitnega klasa!

Dan zahvale za zmagovito odvrnitev preteče lakote!

Bil je satanski naklep naših sovražnikov, katerim se je pred kratkim pridružila po pollem izdajstvu „naša zaveznica“ Italija, ki so nas nameravali izstradati, ker se jim ni posrečilo, da bi nas premagali na bojišču.

Prišlo pa je drugače! Kakor so v brezprimernem zmagovitem navalu prodirale naše in zveste zvezne nemške armade proti mogočnemu sovražniku Rusu in zopet razobesile nad trdnjavo Przemysl svoj zmagoviti prapor, ravnotako uničen je tudi sramotni naklep nas izstradati, naše žene in otroke izročiti smrti vsled lakote. Vsled domoljubnega samoomejevanja prebivalstva in ukrenjenih odredb smo že prebili najhujši čas ter stojimo pred novo žetvijo, ki nam zori, kakor Bog hoče, v najbogatejšem blagoslovu.

Ta čas žetve, ki javlja gospodarsko zmago nad našimi sovražniki, hočemo s hvaležnim srcem slaviti „v znamenju zlatega žitnega klasa“ in po celi deželi prirediti slavnosti vesele zahvale za našo gospodarsko zmago. Dan zlatega žitnega klasa se namerava določiti za sredino meseca septembra.

Ta dan naj nas pa tudi opominja, da se spominjamo vrlih Štajercev, pred vsem pospeševanja gospodarskega položaja štajerskega kmetijstva, ki i na bojnem polju i doma izvrstno izpolnjuje svojo dolžnost, in Rudečega križa, ki neguje naše ranjene. Tem namenom naj služi dan v znamenju zlatega žitnega klasa.

Manfred graf Clary und Aldringen
c. kr. namestnik na Štajerskem.

Komisijonarji vojnega zavoda za promet z žitom.

Podružnica za Štajersko vojnega zavoda za promet z žitom imenovala je za nakup žita sledeče komisijonarje:

Okrajno glavarstvo Celje: Florijan Gajšek, Žusem; Anton Cvenkel, Sv. Peter v Savinjski dolini; Maks Janič, Celje; Franc Dežman, Trbovlje; Ribard Wagner, Šmarje pri Jelšah; Joh. Artmann, Sv. Jurij; Konrad Elsbacher, Laško; Franc Osset, Vransko; Jos. Pauer, Braslovče.

Konjice: Aleksander Grundner, Rečje; Franc Jonke ml., Oplotnica; Karl Wesenscheff, Konjice.

Ljutomer: Markus Rosenberg, Ljutomer; Maks Hönigmann, Ljutomer.

Maribor: Jos. Urban, Maribor; Franc Pišek, Orehovec pri Račjem.

Ptuj: Jakob Zadravec, Središče; Maks Straschill, Ptuj; Franc Ogrisek, Rogaska Slatina; Adalbert Perko, Ormož.

Braslovče: Rudolf Pavec, Braslovče; Anton Tarnschek, Rietz; Anton Lekše, Braslovče.

Radgona: Kristijan Macher, Stara Novaves; Jos. Bendiner, Gradec; Rosenberg in Neumann, Radgona.

Brežice: Ludvik Schescherko, Planina; Karl Zupanc, Sevnica.

Slov. Gradec: Franc Pahernik, Vuhred.

Mesto Celje: Maks Janič, Celje.

Mesto Maribor: Jos. Urban, Maribor.

Mesto Ptuj: Maks Straschill, Ptuj.

V nekaterih okrajih se je določilo tudi še podkomisijonarje in nakupovalce. Opozarjamo še enkrat, da imajo edino ti ljudje pravico nakupovati žito!

Razno.

Čenjeni naročniki! Prosimo, da naj vsakdo svojo zaostalo naročnino poravnava, ker nam ni mogoče, vsakemu posebej pisati. — Uprava „Štajerca“.

Naš cesar je najstarejši vladar sveta, pa tudi najdalje vladajoči. Pred nekaj tedni, dne 2. avgusta, sta potekli 2/3 stoletja, odkar ga diči habsburška krona, torej 66 let in 8 mesecev. Izmed njegovih prednikov je vladal najdalje Fridrik IV. v 15. stoletju, namreč 35 let, 6 mesecev in 17 dni. Med njegovimi vrstniki mu je po dolgotosti vlade najbližja umrla angleška kraljica Viktorija, ki je sedela na angleškem prestolu 63 let, 7 mesecev in 2 dni. Cesar je tudi najstarejši član habsburške hiše ter najstarejši vladar svetovne zgodovine sploh. Francoski kralj Ludovik XIV. je vladal sicer nominalno 72 let (od 1643—1715), toda le zato, ker je podedoval krono že s 5. leti. De-

jansko je nastopil vlado še le leta 1653 in je torej vladal le 62 let. Nemški cesar in pruski kralj Viljem I. je umrl sicer v visoki starosti 91 let, toda vladal je le 30 let, oziroma kot nemški cesar 17 let. Od sedanjih evropskih vladarjev sta le dva, ki vladata že nad 50 let: knez Lichtensteinski (od leta 1858) in črnogorski kralj Nikita (od leta 1860).

Cesar in vojna. Po natančnih poročilih in geografskih pregledih vedno v tekočem, izve cesar važne dogodke, kakor n. pr. zavzetje Przemysla ali Lemberga, samoumevno vedno kot prvi. Cesarski grad je z bivališčem vrhovnega poveljnštva z direktno žico zvezan. Vsak oficir, ki je imel med vojno srečo, da ga je cesar v avdijenci sprejel, čudil se je čez izredno podučnost, ki jo kaže vladar v vseh posameznostih dogodkov na vseh bojiščih. Pri mnogih dogodkih mu ni samo splošni potek znan, marveč spominja se celo posameznih čet, ki so se tam borile in zapovednikov čet. Celozemlje ima pred očmi, ker se mu ne sme podati nobenega poročila brez zemljevida. Tudi zasebna poročila dobiva cesar v roke. Tako živi stari, samotni cesar v svojih dvoranah v tesni zvezi z vojskujočimi se armadami, pri katerih že zaradi svoje visoke starosti ne more biti.

Naš prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef praznoval je 17. t. m. svoj 28. rojstni dan. Rojen je bil namreč l. 1888 v Persenburgu kot najstarejši sin pokojnega nadvojvode Otona, brata umorjenega nadvojvode Franca Ferdinanda. Naš prestolonaslednik se je v kljub svoji mladosti pridobil že vse simpatije avstro-ogrskih narodov, ki jih je namenjen enkrat vladati.

Cesar Viljem bil je pravzaprav v našem glavnem stanu ob slavlju 86 letnice našega cesarja. Udeležil se je v c. in kr. armadnem višjem poveljništvu slavnostne pojedine, to pa v obleki obersta svojega košiškega c. in kr. regimenta.

Cesarsko slavlje pri četah 3. armadnega kora. Graška „Tagespost“ objavlja iz Černovic: Ob Dnjestru, kjer se vojskuje graški armadni zbor, so bile na celi čelni črti na cesarjev rojstni dan ginljive slavnosti. Iz strelskih jarkov so se čuli povsod navdušeni klici cesarju v čast. Na robih strelnih jarkov so razvili vojaki cesarske zastave. Poveljniki so navdušeno govorili vojakom v njih materinem jeziku.

Šef generalštaba in naša haložanska vina. Nemško akademsko omizje v Ptujju poslalo je šefu našega generalštaba Conradu pl. Hötendorf poskušnjo finih haložanskih vin. Načelnik omizja, g. dr. pl. Fichtenau dobil je nato sledeči odgovor: „1. avgusta 1915. Velečenjeni g. doktor! Resnično razveseljen prisim Vas in vse gospode, ki so se mene tako prijazno spominjali, sprejeti mojo prisrčno zahvalo. V tem dolgem, težkem in resnem času nam je tukaj dobra zavest, da smo si sigurni toplega patrijotičnega sočutja sosesčanov v domovini. Kar smo dosegli, zahvaliti je skupnemu delu, zvestemu združenju med nami in Nemčijo, pred vsem pa junaštvu in vstrajnosti naših hrabrih oficirjev in čet. Štajersko kapljico bomo v ožjem krogu na blagor krasne zelene Štajerske in nemškega akademičnega omizja v Ptujju pili. Z odkritimi pozdravi Vaš udani Conrad, generaloberst“.

Ne pošiljajte pisem vojnim vjetnikom v Rusijo. C. kr. kor. urad javlja: Uradno se je dognalo, da ruska vlada ne dovoli sprejemati v Rusiji se nahajajočim vojnim vjetnikom pisem in da jih tudi ne smejo odposiljati. Za dopisovanje z vojnimi vjetniki se sme zato vporabljeni le dopisnice.

Bencin za poljedelske stroje. Ker potrebujejo kmetovalci veliko bencina za mlatev s kmetijskimi stroji, je c. kr. vojno ministerstvo na vprašanje c. in kr. armadnega etapnega poveljstva v tej zadevi naročilo s telegrafskim razpisom z dne 27. julija l. l., št. 5/M 88/89, naj se prebivalstvo ponči, da se takoj obrni zaradi potrebnega bencina za mlatev do c. kr. poljedelskega ministerstva na Dunaju, ki bo potrebne množine bencina prejelo od c. kr. vojnega ministerstva.

Zasega surovega olja. Z naredbo v zmislu § 14. je zasegla vlada vse surovo doma pridelano olje. Zasegla vlada ni zalog, ki se nahajajo

v notranji deželi, ker so te zaloge večinoma že pokupljene in da ne nastane v rafinerijah nobenih ovir pri čiščenju. Lastniki vrelcev se smejo prisiliti, da ne obustavijo svojih obratov. Določitev cen surovega olja se za sedaj prepušča interesentom, le tedaj, če se ne doseže sporazum, določi cene po strokovnjaških izvedencih minister za javna dela. Za izvedbo zasege se je ustanovil poseben oddelni urad.

Določitev najvišjih cen za porabni sladkor. Štajersko namestništvo je z ukazom z dne 31. julija 1915 na podlagi § 11., min. ukaza z dne 7. julija 1915., drž. zak. št. 195, izdalo nov ukaz o določitvi najvišjih cen za porabni sladkor v velikem in majhnem trgovskem prometu. Po istem je prodajna cena porabnega sladkorja v prometu velike trgovine določena k večjemu na 2 kroni pri 100 kg nad tovarniškimi cenami, zaračunanimi za dotično vrsto na mestu konsumne postaje in prodajalna cena za promet trgovine na drobno z največ 7 vinarjev pri kilogramu nad ceno velike trgovine. Politične oblasti se pooblaščajo, da odobrijo še posebno priklado k cenam trgovine na drobno v onih slučajih, v katerih narastejo trgovcu na drobno posebno visoki stroški (n. pr. vsled težkih prevoznih razmer v gorovju). Cene v trgovini na drobno bodo torej n. pr. za konsumni kraj Gradec za kilogram v vinarjih znašale: za ceni sladkor stare campagne (znamka zapornica z rudečim tiskom): za rafinado velike kose 93 v, za rafinado majhne kose à 5 kg 93 v, za la kockast sladkor v kartonih à 5 kg 95 v, za rafinado moko (natrosni sladkor) v zabojih 96 v, za perzijske in marokko-kose (eksportni sladkor) 96 v; za sladkor nove campagne (znamka zapornica z rumenim tiskom): za rafinado velike kose 102 v, za rafinado majhne kose à 5 kg 103 v, za la kockast sladkor v kartonih à 5 kg 104 v, za natrosni sladkor 106 v, za perzijske in marokko-kose (eksportni sladkor) 105 v.

Najvišje cene pri trgovanju s klavno živino in s klavnimi prašiči na Kranjskem. Da se zabrani privijanje cen in varuje prebivalstvo škodljivih posledic, je zankazala kranjska deželna vlada z veljavnostjo za celo kranjsko deželo, da se pri trgovanju s klavno živino in s klavnimi prašiči ne smejo prekoračiti naslednje cene, in sicer: 1. pri volih za 1 kg žive teže 2 K, 2. pri kravah in bikih za 1 kg žive teže 1 K 80 v, 3. pri teletih za 1 kg žive teže 2 K, 4. pri prašičih pršutnikih za 1 kg žive teže 1 K 80 v, 5. pri pitanih prašičih 2 K. Prekoračenje teh cen se kaznuje, v kolikor ni porabiti strožja določila § 7 do 9 cesarskega ukaza z dne 1. avgusta 1914. l. drž. zak. 194, po ministerskem ukazu z dne 30. septembra 1857. l., drž. zak. št. 199, z denarno kaznjivo od 2 do 200 kron ali z zaporom od 6 ur do 14 dni. Ta odredba je stopila dne 26. julija v veljavo.

Cene za moko v podrobni prodaji. Vlada je za prodajo moke na drobno določila sledeče cene, ki veljajo za 100 kg (pri mlinu): Fina pšenična moka za peko, pšenični zdrob, moka iz pšeničnega zdroba 68 K, pšenična moka za kruh 58 K, pšenična moka za kruh 42 K, pšenična jednaka moka 52 K 13 v, ržena jednaka moka 42 K. Cene, ki so veljale dosedaj za te moke v veletrgovini, so se sedaj preklicale. Dosedanje najvišje cene za ječmenovo moko in moko iz činkvantina še ostanejo v veljavi. Te cene veljajo za 100 kg (pri mlinu): ječmenova jednaka moka 49 K 26 v, zdrob iz činkvantina 70 K 80 v, moka za polento iz činkvantina 64 K 86 v, navadna koruzna moka 48 K 85 v, zdrob iz bele koruze 70 K 80 v, moka iz bele koruze 53 K 60 v. Ako pa mlinar sam dostavi moko v oddaljene občine, je vlada za to določila poseben tarif, ki obsega prevozne in vse druge stroške. Tarif je razviden pri občinah. Vsi prodajalci, ki moko na drobno prodajajo, morajo imeti v svojih prodajalnah cenik moke vseh vrst javno nabiti.

Vojno oskrbovalni urad za vojake v boju. Naši armadi v vojni bilo je tekom tega leta daril v vrednosti 8,250 000 kron poslanih; v ta namen je prispeval vojno-oskrbovalni urad 4,250.000 kron. Za dovoz vseh teh daril bilo

je 40.000 kišt potrebnih, ki se jih je odposlalo v 350 vagonih. Za užigalice se je porabilo 100.000 in pol vagona. Za z nami se boreče nemške vojske pošljal je vojno-oskrbovalni urad daril domovine okroglo 580.000 kron. Iz prodaje vojnih zapustov in jubilejskih dopisnic se je do konca junija Bog dalo 600.000 kron zakladu za vdove in siromne poskupne oborožene sile. Hvala požrtvovalnosti prebivalstva zamoglo se je od te poštne davnine, upravi pričete pomožne akcije vsak dan ojetne raz 2000 kron v omenjeni namen porabiti. — Biriri 4.2 nisterstvo za javna dela napravilo je razstje 1.002 vojno-spominskih predmetov, ki je dostotako 30.500 kron čistega dobička.

82 ministerijalnih odredb izdala je v premožni vlada v prvem letu svetovne vojne. S tem 1.500 ml vlada močno vplivala na gospodarsko življenje razni na ureditve izdelovanja, cen in oddaje. Najdov na E nejšje zemeljske pridelke in produkte industrije postavilo se je pod nadzorstvo države.

V Ljubljani se je pojavilo več slučajev deto imajatske kolere. Istotako so imeli v Celju nekoliko o slučajev te bolezni.

Nasprotniki vojne v Srbiji. Srbska vlada je 50 ustavila izdajanje lista „Radničke Novine“, zamogel sila socijalno-demokratske stranke. List je zamogel reš odločno delovati proti vojni. „Radničke pomagat vine“ so v zadnjem času napadovale srbske vlado zaradi makedonskega vprašanja in post 21. šali uveljaviti republikansko razpoloženje. Glavni Tu urednik poslanec Lapčević je v tem zadržani govornik tudi v srbski skupščini. Lapčević je francoski poslanec, ki je začasa balkanske vojne glasno Japoti proti vojni in so ga zaradi tega njegovi tovarnji Ne pretepli in vrgli iz zbornice.

Svicarska poštna uprava oskrbuje kar vojno n znano promet med vojnimi ujetniki. Vsak tedaj: sec izda statističen pregled svojega clovrsrbija. ljubljene delovanja. V juliju je švicarska leti pošta prevzela in spravila naprej vsak dan po 18. prečno 154 244 pisem in dopisnic, 9772 za Tačekov do 350 gr., 17.491 zavojev do 5 kg in 5 8989 poštnih kaznizic v znesku 123.564 kraj iz Sv. F

Štrajki v ruskih municijskih fabrikah. Šeči carski listi poročajo iz Petersburga: Genoc se je Frolow, glavni šef petersburškega vojaškega okrožja, je izdal razglas, ki kaže, da se je štelj D e v municijskih fabrikah še bolj razširil in da si postal položaj vsled tega jako resen. V resni Kon se ni posrečilo doseči sporazuma med delajji odd in upravo fabrik. V zadnjem povelju določa V neral Frolow nov termin, po katerem bodo genska. delavci, ki bi še štrajkali, odpuščeni in tisti, ma ni so podvrženi vojaški dolžnosti, bodo morali talovih. pod orožje. Ne

Politične spremembe v Rusiji. Knez Veka de konskij je imenovan za državnega podtajnika boga Sprejel je imenovanje le pod pogojem, da jorala bodo izvršile v provincialni upravi koren V spremembe in da bo smel po lastnem preudaru e t l nadomeščati sedanje gubernatorje z drugičitelj. Proti sedanjim gubernatorjem je nezauprak je tako veliko, da jih je duma izključila iz ajk stal vizačnih odborov posameznih gubernij. Mummarju ski odsek dame je sklenil zahtevati odpn V vseh političnih omejitvah in politično amnest Sv. J Vse to kaže, kako splošna je nezadovoljnost Pa Rusiji. podnje

Smrtna kosa. V Ptujju je umrl g. Lindontum Kro p f, hišni posestnik ter gostilničar, bil je dariporo naokrog znan in spoštovan. Naj počiva v miru groz

Bivši turški vojni minister na smrt obsolj. Vel Iz Konstantinopla se poroča: Bivši turški hi vojni minister Boghos Nubar paša bil je p smrt na vislicah obsoljen. Nubar paša, rojen kljub menec, se je začetkom vojne postavil v sludddo naših sovražnikov. Nabiral je denar in prog ore voljce za rusko armado. Zbežal je potem gore Rusko. V njegovi odsotnosti so ga na sle so obsodili. tromn

Koroški junaki. V „Freie Stimmen“ čitan Za Šolevodja Friedrich Schönlieb iz Rožeka, ko je iz 24 let star, našel je v Karpatih smrt junj voja Spadal je med najboljšje zastopnike poštene Ta predne stvari v Rožni dolini. — Nadalje je umrl na v vojni pridobljeni rani Georg Lassapec nig, šolevodja v Hochfeistritz kot rezerv V 7. inf. regimenta. — Sin poslanca in župnik Franc Lutschounig iz Maria-Baina padelovca dne 23. marca pri Kasteliku, odlikovan že pr Na z veliko srebrno hrabrostno medajlo. Bil je učroča :

slalo v Sv. Janžu v Rožni dolini ter vodja pevskega društva v Sinčevasi. Vsem trijem vrlim koroškimi junakom, ki so prelili svojo kri za ljubljeno domovino, ohranilo bode koroško ljudstvo častni spomin.

Bogastvo ruske carske družine. Kot skupnost poseduje ruska carska družina ogromno lastnino na zemlji, h kateri pride še osebna lastnina, ki je za naše pojme naravnost neverjetne razširjenosti. Car sam poseduje le v Sibiriji 4.25 milijonov desetinj zemlje (1 desetinja je 1.0025 hektarjev). Nekateri veliki knezi imajo istotako v Kavkazu, Krimu in drugih delih Rusije naravnost velikanska posestva. Družinsko premoženje znaša zdaj okoli 8 milijonov desetinj, 1.500 mlinov, 800 industrijskih podjetij, 100 delavnice raznih vrst in obstoji tudi iz najboljših vinogradov na Ruskem. Že pred dolgim časom prodala je uprava carjevega premoženja v enem samem letu za okroglo 4 milijone kron vina. Vsako leto ima carjeva družina iz svojih posestev dohodka okoli 60 milijonov kron. Poleg tega dobiva car še vsako leto iz davkov svojih podanikov 50 milijonov kron. Ako bi torej car hotel, zamogel bi svojemu v tej vojni tako hudo prizadetemu ljudstvu iz lastnega žepa prav izdatno pomagati. Pa car-batjuška ima proti sebi obrnjene roke...

21. vojna napoved. Vojna napoved Italije proti Turčiji je 21. v tej svetovni vojni. Avstro-Ogrska se nahaja v vojni z 8 državami: z Anglijo, Francosko, Rusijo, Italijo, Srbijo, Belgijo, Črnogoro in Japonsko. Z istimi državami razven Italiji stoji Nemčija v vojni. (Skupaj 15 vojnih napoved.) Polega tega je Turčija že 6 državam vojno napovedala, oziroma so ji vojno napovedale: Anglija, Francoska, Rusija, Italija in Srbija. Kakor znano, imela je Turčija šele pred par leti vojno z Italijo (od 28. septembra 1911 do 18. oktobra 1912).

Tatvina. Pred kratkim šel je posestnik Anton Spegu iz Spodnjega Doliča, ko je prihajal iz živinskega sejma, v Jastrebnikovo krčmo v Sv. Florijanu. Pil je precej in je končno pripeči zaspal. V suknji imel je 2640 kron denarja. Ko se je po polnoči zbudil, bil mu je že ves denar ukraden. Tatvine slumljivi so delavec Bartelj Dežman, njegova žena Marija in kočarski sin Anton Pesjak, vsi iz Kozjaka pri Konjicah. Vsi trije bili so aretirani in sodniji oddani.

V Dravo skočila je v Mariboru neka mlada ženska. Dva ribiča sta jo hotela rešiti, pa se jima ni posrečilo. Izginila jima je pred očmi v valovih.

Nezgodna. Pri bakljadi v Mariboru padla je neka deklica na tla. Množica jo je pohodila. Vboga deklica bila je tako hudo ranjena, da bo morala bržkone umreti.

V ruskem vjetništvu umrl je g. Avgust Swetlin, učitelj v Konjicah. Bil je izvrstni učitelj, telovadec in navdušeni pevec. Njegov svak je brivec g. Paidasch v Brežicah. Pokojnik stal je v 31. letu svoje starosti in je bil v Šmarju pri Jelšah rojen. N. p. v. m.!

V Celovcu je umrl pijonir Franc Wochl iz Sv. Jakoba pri Mariboru.

Pasja kontumaca. V raznih okrajih na Spodnjem Štajerskem proglasili so strogo pasjo kontumaco, ker se je pojavila pasja steklost. Priporočamo prebivalstvu največjo pazljivost glede tega, vozilite kužne bolezni.

Veliki požar. Dne 19. t. m. izbruhnil je v neki hiši vasi Satteldorf ob Sotli ogenj, ki se je prav hitro na sosedna poslopja razširil. Kljub napornemu delu požarnih bramb iz Staddlorfa in Podčetrčka, je 17 poslopij zgorelo. Zvečer je namreč nastal vihar, ki je gorečo slamo 8 kilometrov daleč nosil. Zgorelo so tudi vse zaloge krme in žita. Škoda je ogromna.

Zaprl so v Beljaku nekega Petra Putz, ki je izvršil razne tatvine in je tudi dvakrat od vojašbine dezertiral.

Tatvina. Natakarioci Lizi Konrad v Trbižu bilo je 700 kron ukradenih. Na sumu je neki hlapec Miba Maier, katerega so zaprli.

V jezero skočila in utonila je pri Techen-dorfu komaj 17 let stara Marija Stotter iz Celovca. Mrliča so iz vode potegnili.

Na smrt obsojeni prijatelji Rusov. Kor. urad poroča: Po večtedenskem trajanju končala je

c. kr. deželno-brambena divizijska sodnija na Dunaju razpravo proti drž. poslancu Dimitriju Markow, deželnosodnemu nadsvetniku dru. Vladimirju Kurylowicz, proti odvetnikom dru. Cirilu Cerlunczakiewicz iz Przemysla, dru. Johanu pl. Drohomylecki iz Zloczowa, proti posestniku Tomažu Diakow iz Werbiaza, ključarskemu mojstru Gabrielu Mulkiowicz iz Kamionka-Strumilowe, vsem pripadajočim rusko-narodni stranki, nadalje proti sodniku „Nowoje Wremja“ Dimitriju pl. Jančewicki. Tožba se je glasila na veleizdajo in zločin zoper vojno silo države. Vseh 7 obtožencev so na smrt na vislicah obsodili.

Makovlje. Piše se nam: Dne 17. avgusta zvečer obhajal se je 86. rojstni dan našega presvetlega cesarja v Makolah prav slovesno. Bakljada je šla z godbo in obilno zbranim ljudstvom iz Makol v Grad Stattenberg, kjer se je med potom večkrat „Živijo naš cesar“ klicalo. Tudi iz raket se je streljalo na čast našemu cesarju. Za to slavnost sta se najbolj brigala gospod občinski svetovalec Johann Bogina in gospod trgovec Franc Ozebek v Makolah. Toraj hvala obema. Za stroške se je pobiralo in so se vsi Makolčani pri teh darilih prav patrijotično izkazali, vsi so obilno darovali, tako da je še nekaj denarja za „Ređič križ“ ostalo. Tudi se je Mokolski župan Juri Skale odločil nekaj darovati; pač pa so bili pobiralci prisiljeni njemu darovani denar nazaj dati, ker je bil za tisti denar skoro 2 dni čisto razburjen. — Bog živi našega cesarja!

Ranjen. Piše se nam: Dragi „Stajerc“! Jožef Polajžer naznanjam, da se nahajam v vojaški bolnišnici na Dunaju. Bil sem ranjen na Italijanskem pred 2 mesecema v desno roko. Hvala Bogu, zdaj je že dosti boljše. Prosim, dajte v list, da bodejo moji starši in domači ljudje vedeli, da sem hvala Bogu živ in še precej pri zdravju. Jaz sem že več kot 10 pismov odposlal na domače, pa nobenega glasu od nikjer. Prosim za odgovor! Jožef Polajžer, k. k. Landwehr-Inf-Reg. Nr. 26, derzeit Reservespital Nr. 1, Hernald, Kochstraße 75, Zimmer 6, Wien.

Nakup žita v ptujskem okraju. Na drugem mestu prinašamo imena komisijonarjev vojnega zavoda za nakup žita. Za Ptuj je g. Maks Strascbill imenovan kot komisijonar. Leta pa je določil še g. Hansa Toplak v Juršincih in g. Sonnenschein v Ptuj kot podkomisijonarje. Ti imajo torej tudi pravico, žito nakupovati.

Iz ruskega vjetništva pobegnil. Infanterist Franc Murko iz Spodnje Losnice pri Slov. Bistrici prišel je ranjen v rusko vjetništvo. Ležal je štiri mesece v bolnišnici v Lembergu; potem so ga rabili za zgradbe strelskih jarkov. To priliko je porabil za beg. Potoval je v zapadni smeri, večinoma ponoči in je lezel, da bi se ga ne opazilo, mestoma na kolenih. Po večih dnevih prišel je do nemških čet, ki so ga veselo sprejele in do njegovega polka spremlje. Zdaj se nahaja v svoji domovini in pričakuje zasluženo odlikovanje.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 28. avgusta v Fernitzu*, okr. Graška Okolica; v Stainzu**, v Brežicah (svinjski sejem); v Dechantskirchenu**, okr. Friedberg; pri Št. Janžu pri Herbersteinu, okr. Hartberg; v Vorau; pri Sv. Trojici v Slov. Gorjach*, okr. Sv. Lenart; v Svičini, okr. Maribor; v Fürstenfeldu**, v Predlitzu**, okr. Murau.

Dne 30. avgusta pri Sv. Filipu, okr. Kozje; v Orežji vasi**, okr. Brežice; v Pusterwaldu**, okr. Oberzeiring; na Muti**, okr. Marenperk; v Poličanah**, okr. Slov. Bistrica; pri Sv. Petru na Ottersbachu**, okr. Cmurak; pri Sv. Tomažu**, okr. Marenperk; na Hajdini**, okr. Ptuj; v Kirchbergu ob Rabi**, okr. Feldbach; v Ilzu, okr. Fürstenfeld.

Dne 31. avgusta v Ormožu (svinjski sejem); v Konjicah**, v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 1. septembra v Semriachu, okr. Frohnleiten; v Žigarskem vrhu, okr. Kozje; v Fischbachu**, okr. Birkfeld; v Obdachu**, v Arnočah**, okr. Šoštanj; v Donnerbachu**, okr. Irdnig; v Murau**, v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 2. septembra v Brucku na Lafaitzi**, okr. Friedberg; v Trnovcih*, okr. Rogatec; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Lučanah, okr. Arvež; v Gradcu (sejem s klavno živino, letni sejem in mesečni konjski sejem).

Dne 3. septembra v Fernitzu, okr. Gradec

okolica; v Rogatcu (svinjski sejem); v Hiefiau, 'okraj Eisenerz; v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 4. septembra v Brežicah (svinjski sejem); v Vuhredu*, okr. Marenperk; v Št. Ilju**, okr. Maribor.

Dne 5. septembra v Liezenu; v Št. Ilju, okr. Maribor; v Tischerndorfu, okr. Aussee.

Podpirajte sadno drevje! V listu „Frankf. Zeitung“ piše sadjar: Letos smemo pričakovati obilnega sadnega blagoslova, sosebno pečkatega sadja, ki je zlasti velike važnosti, da popolnoma dozori. Lansko leto, v katerem je posebno pogato obrodilo koščičasto sadje, sem opazil, da se je velik del sadja uničil popolnoma ali deloma zaradi tega, ker na tisoče dreves ni bilo dovolj podprtih. Vsled tega se je poškodovalo tudi drevje, nastala je škoda celo za prihodnja leta. To je treba letos na vsak način preprečiti. Sedaj je ravno čas, da preskrbimo drevju potrebna oporišča; treba jih bo na milijone, ker bo letošnja letina zelo ugodna. Prav bi bilo, da ukrenejo merodajne korporacije, zlasti občine, da se že sedaj preskrbijo potrebna podporišča in se jih pravočasno začne vporabljeti.

Nasad spomladne zelenjave. Kaj moramo že sedaj storiti? Kot blagonsne so se izkazale odredbe, ki so omogočile, da se nasad zelenjave povsod najintenzivnejše goji. Le temu se imamo zahvaliti, da je danes zelenjava, ki tvori pri vedno neiztrpnejši dragini mesa glavni del naše hrane, primeroma vredna. Ker je pa vstopila Italija v vrsto naših sovražnikov, je treba že sedaj poskrbeti, da bomo imeli v prihodnjem letu že od marca naprej — ob tem času smo že dobivali zgodnjo zelenjavo iz inozemstva in zlasti iz Italije — iste vsled pravočasnega nasada dovolj na razpolago. Na kak način je to mogoče doseči, to nam pojasni od c. kr. namestništva izdano, od strokovnega učitelja Otona Brüders, vodje proizvedovalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu sestavljeno navodilo za nasad zgodnje zelenjave. Isto se dobiva za ceno po 10 vinarjev v vseh knjigarnah ter pri c. kr. okrajnih glavarstvih in mestnih uradih. To navodilo je nadaljevanje od istega mesta izdanih navodil: Kako je napraviti zelenjavo trpežno? in: Domača vporaba sadja. Pričakovati je, da bo občinstvo po tem navodilu tako pridno seglo, ko pri imenovanih prednikih Ves čisti dobček iz izkupčila tega navodila se steka v sklad za nakup vrednih živil za nepremožne.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Brest-Litovsk padel!!

Berlin, 26. avgusta. — Trdnjava Brest-Litovsk je padla. Nemške in avstro-ogrške čete vzele so v naskoku utrdbe na zapadni in severno-zapadni fronti, ter so vsilile ponoči v srednje utrdbe trdnjave. Sovražnik je potem trdnjavo zapustil.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Dunaj, 26. avgusta. Ogrska dež. bramba iztrgala je sovražniku južno trdnjavo ležečo vas Kobila ny, drugi polki pa neki fôr pri vasi Korošczyn. Nemške čete zavzele so tri utrdbe na severno-zapadni fronti in citadelo. Potem so zavezniki pognali sovražnika čez Lesno v gozd in močvirje. Povsod se Ruse zasleduje. Brest-Litovsk je najvažnejša ruska trdnjava.

* * *

Vsi italijanski artiljerijski in infanterijski napadi bili so krvavo in z ogromnimi izgubami za sovražnika zavrženi.

Pri vladajočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozarjamo na našnji inzerat Lysoform-Ivornic.